

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. május 15.

FÖLDRAJZ

**EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

1. FELADAT

1. C
2. A
3. A
4. A
5. A
6. B
7. C
8. C
9. B
10. C

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 10 pont

2. FELADAT

1. eset:

számítás elve: $5^\circ \times 111 \text{ km} = 555 \text{ km}$ vagy $5^\circ \times 111,3 \text{ km} = 556,5 \text{ km}$ 1 pont

Távolság: $555 \text{ km} / 556,5 \text{ km}$ 1 pont

2 pont

2. eset

Számítás elve: $2 \text{ cm} \times 20\,000\,000 = 40\,000\,000$

$40\,000\,000 / 100\,000 = 400 \text{ km}$

1 pont

Távolság: 400 km

1 pont

2 pont

A nagyobb távolságot az 1. esetben kell megtenni.

1 pont

1 pont

Összesen 5 pont

3. FELADAT

Kiváltó okok		
A Föld gömb alakja	Föld forgása a tengelye körül	A Föld keringése a Nap körül
3, 7, 10, 13	1, 2, 6, 8, 9	4, 5, 11, 12

Minden megfelelő helyre beírt szám 1 pont.

Összesen 13 pont

4. FELADAT

a)

1. Andok (hegység) 1 pont
2. Appalache (hegység) 1 pont
3. Atlasz (hegység) 1 pont
4. Skandináv-hegység 1 pont
5. Angara (ösföld) 1 pont
6. Arab (ösföld) 1 pont
7. Nagy-Vízválasztó-hegység 1 pont

7 pont

b)

ÚJIDŐ	negyedidőszak	1, 3
	harmadidőszak	
KÖZÉPIDŐ	kréta	2, 7
	júra	
	triász	
ÓIDŐ	perm	2, 4
	karbon	
	devon	5, 6
	szilúr	
	ordovicium	
ELŐIDŐ	kambrium	
ŐSIDŐ		

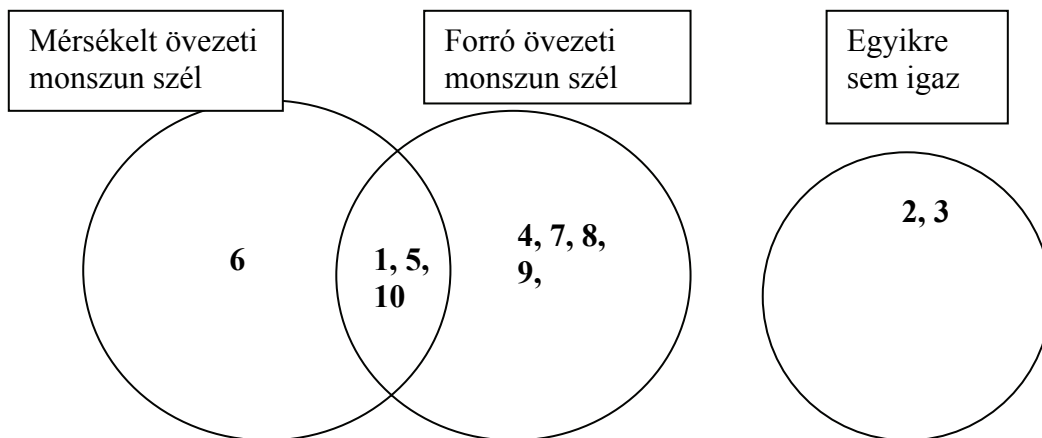
Minden megfelelő helyre beírt szám 1 pont.

8 pont	
--------	--

Összesen 15 pont

5. FELADAT

a) feladat

Minden megfelelő helyre beírt szám 1 pont.

10 pont	
---------	--

b)

1. 5 g/m^3 1 pont
2. Számítás elve: $5:7 \times 100 = 71,42(71,43)$ 1 pont
71,43 % 1 pont
3. $0 \text{ }^\circ\text{C}$ 1 pont
4. Számítás elve: 100 méterenként $1 \text{ }^\circ\text{C}$ -kal csökken a hőmérséklet
 $5 \text{ }^\circ\text{C}$ -kal csökken $\rightarrow 500 \text{ m} \rightarrow 500 + 200$ 1 pont
700 m 1 pont
5. 100 % 1 pont
6. Számítás elve: $3100 - 700 = 2400 \text{ m}$
100 méterenként $0,5 \text{ }^\circ\text{C}$ -kal csökken a hőmérséklet

2400 m → 12 °C-kal csökken a hőmérséklet 1 pont
 Eredmény: – 12 °C 1 pont

7. Számítás elve: 3100-1000=2100

100 méterenként 1 °C-kal nő a hőmérséklet
 2100 m → 21 °C-kal nő a hőmérséklet 1 pont
 Eredmény: 9 °C 1 pont

Megjegyzés: Minden eredmény csak a megfelelő mértékegységgel együtt fogadható el. Más helyes elv alkalmazása eseté is jár a pont.

11 pont	
----------------	--

Összesen 21 pont

6. FELADAT

a) Az (átázott) talaj hézagait teljesen kitöltötte a víz. 1 pont

1 pont	
--------	--

b) A sok csapadék 1 pont

1 pont	
--------	--

c) A számítás elve: $1\,000 \times 1\,000 \times 126 = 126\,000\,000 \text{ mm}^3 = 126 \text{ dm}^3$ 1 pont
 A csapadék mennyisége: 126 liter 1 pont

2 pont	
--------	--

d) Termőterület növelése / ármentesítés / lefolyás gyorsítása 1 pont

Megjegyzés: Bármelyik említése elfogadható. Más hasonló tartalmú megfogalmazás esetén is jár a pont.

1 pont	
--------	--

e) Az a terület, amelyről a vízrendszer az összes felszíni és felszín alatti vizet összegyűjti. 1+1 pont
 Kárpátok 1 pont

3 pont	
--------	--

Összesen 8 pont

7. FELADAT

a) 1. Nő 1 pont

2. Csökken 1 pont

Az óceántól való távolság növekedése / a nyugati szelek csökkenő hatása 1 pont

Az **1-es** helyen 1 pont

3. Nő 1 pont

4. Nő 1 pont

Az óceán közelsége / monszun hatás érvényesülése 1 pont

7 pont	
--------	--

b) Az óceántól való nagy távolság, a medence-helyzet / fön hatás / hegységekkel körülvevett terület 1+1 pont

2 pont	
--------	--

c) a) 2-re 1 pont

b) 1-re 1 pont

2 pont	
--------	--

d) A valódi mérsékelt övben.

1 pont

1 pont	
--------	--

e)

A hely száma	1.	2.	3.	4.	5.
A diagram	B	C	E	X	A

Minden helyes válasz 1 pont.

5 pont

Az el nem helyezhető diagram betűjele: D

1 pont

6 pont	
--------	--

Összesen 18 pont

8. FELADAT

1. A
2. C
3. B
4. A
5. B
6. D
7. A
8. B
9. B
10. B

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 10 pont

9. FELADAT

1. foglalkozási szerkezet 1 pont
2. a) > 1 pont
 b) < 1 pont
 c) < 1 pont
3. A mezőgazdaságból felszabadult munkaerő nem tudott munkát találni; a mezőgazdaság gépesítése miatt feleslegessé vált a munkaerő; a fejletlen ipar és szolgáltatás nem tudta felszívni a felszabaduló munkaerőt; helyben (a térségben) nem volt munkalehetőség; a (nagyarányú) munkanélküliség miatt. 2 pont
Bármelyik két indoklás vagy más, hasonló tartalmú indoklás esetén is jár az 1-1 pont.

Összesen 6 pont

10. FELADAT

- a)
1. államkötvény / állampapír/ kincstárjegy	1 pont
2. értéktőzsde	1 pont
3. kötvény	1 pont
4. infláció	1 pont
4 pont	

- b)
globalizáció	1 pont
1. I	1 pont
2. I	1 pont
3. H	1 pont
4. I	1 pont
5. H	1 pont
6 pont	

Összesen 10 pont**11. FELADAT**

1. B
2. B
3. C
4. A
5. A
6. D

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 6 pont**12. FELADAT**

- a)
- a: Hernád
 - b: Sajó
 - c: Szamos
 - d: Tisza
 - e: Bodrog
- Minden helyes válasz 1 pont.*

5 pont

- b)
- I.: Zempléni-hg.
 - II.: Cserehát
 - III.: Bükk
 - IV.: Aggteleki-karszt
 - V.: Bodroghöz
 - VI.: Hortobágy
- Minden helyes válasz 1 pont.*

6 pont

c)

1. Tiszaújváros
2. Nyíregyháza
3. Hajdúszoboszló
4. Debrecen
5. Sárospatak
6. Miskolc
7. Kazincbarcika
8. Ózd
9. Eger

Minden helyes válasz 1 pont.

9 pont	
--------	--

d)

- Borsod-Abaúj-Zemplén megye
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

1 pont

1 pont

2 pont	
--------	--

Összesen 22 pont

13. FELADAT

A hamis állítások sorszáma:

2	3	4	6	7
---	---	---	---	---

Minden helyesen beírt sorszám 1 pont.

Összesen 5 pont

14. FELADAT

a)

- I. Dinári-hegység
- II. Appenninek
- III. Etna
- IV. Déli-Kárpátok
- V. Balkán-hegység
- VI. Kréta

Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont	
--------	--

b)

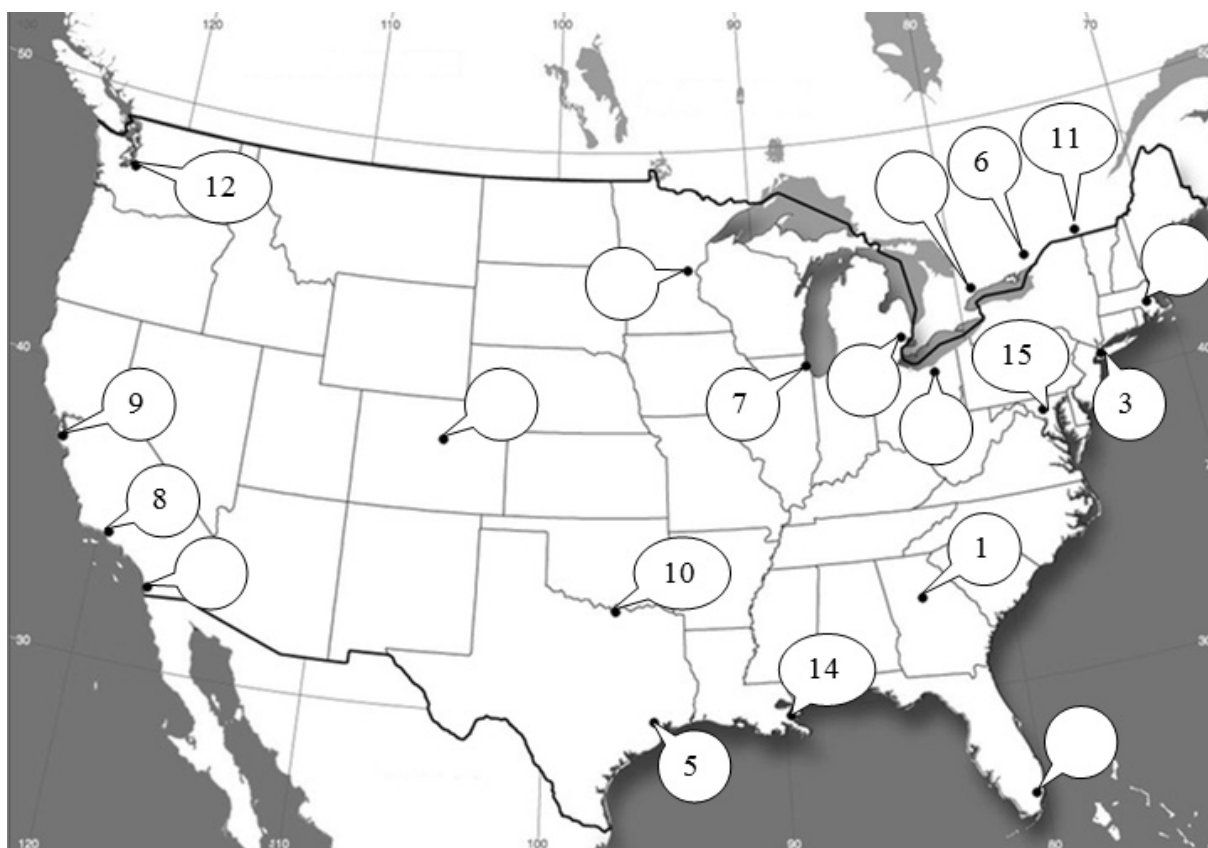
1. Nápoly
2. Zágráb
3. Podgorica
4. Skopje
5. Szófia
6. Galați
7. Várna
8. Theszaloníki / Szaloniki
9. Athén
10. Isztambul

Minden helyes válasz 1 pont.

10 pont	
---------	--

Összesen 16 pont

15. FELADAT

a)

Minden jó helyre beírt szám 1 pont.

Megjegyzés: Ha egy számot két különböző helyre ír be a vizsgázó, akkor pont nem adható.

12 pont	
---------	--

b)

7	Mezőgazdasági gépgyártása, vágóhídjai tették híressé, ma fontos közlekedési csomópont is.
5	Az úrkutatás központja.
9	A város környékén létesült a Szilícium-völgy, a mikroelektronika központja..
12	Repülőgépgyártása, alumíniumipara és szoftverfejlesztése egyaránt jelentős.
1	A „Dél fővárosának” is nevezett közigazgatási központ, repülőgépgyártás mellett a Coca Cola cég központja is.
3	Nemzetközi jelentőségű pénzügyi központ, több transznacionális vállalat székhelye is itt található. A vállalatok K+F tevékenysége szorosan kapcsolódik a város és környékének híres egyetemeihez: Columbia, Yale, Princeton.
15	Olyan önálló közigazgatási egység, az ország politikai központja, a keleti partvidék várostömörülésének legdélebbi tagja.

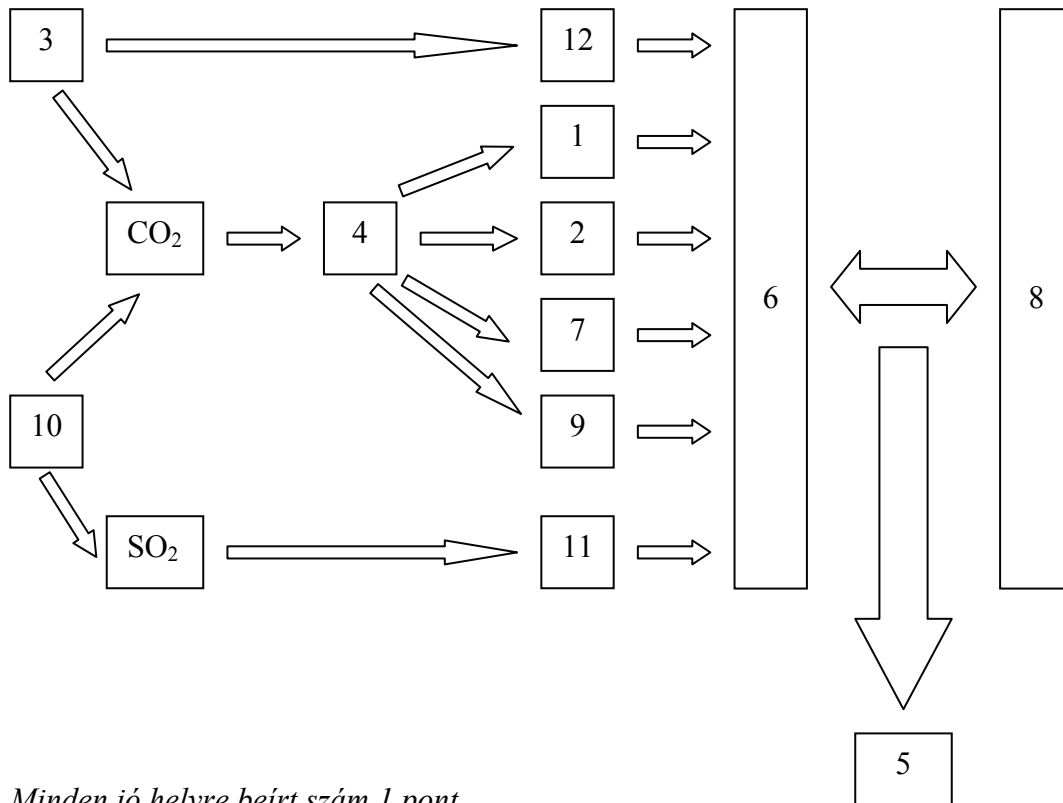
Minden helyes válasz 1 pont.

7 pont	
--------	--

Összesen 19 pont

16. FELADAT

a)

Minden jó helyre beírt szám 1 pont.

Megjegyzés: Az 1., 2., 7., 9. szám sorrendje nem számít.

12 pont	
---------	--

b)

Mennyiségi éhezés: a létfenntartáshoz szükséges mennyiségű ételhez/energiához nem jutnak hozzá az emberek. 1 pont

Minőségi éhezés: mennyiségben (energiatartalmában) megfelelő, de összetételében egyoldalú (hiányos) táplálkozás/ hiányzik a megfelelő fehérje és vitaminbevitel. 1 pont

Megjegyzés: Másképp megfogalmazott, de azonos tartalmú válasz is elfogadható.

2 pont	
--------	--

c) Aláhúzva:

WHO

1 pont

FAO

1 pont

2 pont	
--------	--

Összesen 16 pont

A feladatlappal elérhető összes pontszám: 200 pont
